

ZAN ANΟΥΪΓ, “Η ΟΡΧΗΣΤΡΑ”
ΟΜΑΔΑ “ΣΦΑΙΡΑ”, ΘΕΑΤΡΟ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΟΡΝ

Στο θέατρο “Δημήτρης Χορν”, μια ομάδα πολύ νέων ηθοποιών υπό την σκηνοθετική καθοδήγηση της Ταμίλα Κουλίεβα ασχολήθηκε με την “Ορχήστρα” του Ζαν Ανούιγ, χωρίς ωστόσο να καταφέρει να πείσει για τη φρεσκάδα του έργου και για την αναγκαιότητα του εγχειρήματος.

Η θεατρική σπουδή του Ανούιγ πάνω στον άξονα “τέχνη - ζωή” αποκαλύπτει σημαντικές ρυτίδες, καθώς ο “μοντερνισμός” τον οποίο αποπειράται εδώ ο συγγραφέας υπονομεύει το μεγαλύτερο ίσως προσόν της δραματοουργίας του, τη θεατρική μαστοριά. Ούτως ή άλλως το “μήνυμα” στον Ανούιγ εμφανίζεται πάντοτε αρκετά μηχανιστικά εμβολιασμένο σε μια λαμπερή παραδοσιακή θεατρική φόρμα την οποία ο συγγραφέας “παίζει στα δάχτυλα”, ακόμη και στα μελανότερα έργα του.

Η διασύνδεση του καλλιτεχνικού έργου με τη ζωή ως όλον και την αγαπητική σχέση που την νοσηματοδοτεί αποτελεί μείζον θεατρικό θέμα. Όμως η διαπραγματεύσή της δεν μπορεί να προσεγγίσει το σύγχρονο θεατή, όταν κινείται στις παρυφές του βουλευαρδιέρικου θεάτρου, παραβιάζοντας τα όριά του και ακυρώνοντάς το, καθώς προσπαθεί να κρύψει μια κάποια ενοχή ακριβώς για τη συγγένεια μ’ αυτήν την - κατά τα άλλα - εξόχως σημαντική παραδοσιακή θεατρική φόρμα.

Η “Ορχήστρα” έχει βεβαίως αποτελέσει τη βάση για το γνωστό ιδιοφυές φελινικό κινηματογραφικό δημιούργημα, όμως εκεί αποτελεί υλικό μεταγεγραμμένο σε άλλη γλώσσα. Προκειμένου πάντως για τη σκηνική του διατύπωση, το έργο χρήζει αναζωογόνησης από μίαν ακόμη ιδιοφυέστερη σκηνοθετική σύλληψη. Στην περί ου ο λόγος παράσταση τέτοια σύλληψη δεν φάνηκε να πραγματώνεται στην πρώτη σκηνοθετική απόπειρα της κ. Κουλίεβα. Ίσως το γεγονός ότι επωμίστηκε δύο ρόλους, της σκηνοθέτιδος και της πρωταγωνίστριας, να ακύρωσε κάποια στοιχεία της διαδικασίας, εντούτοις, στο αποτέλεσμα δεν φάνηκε να κερδίζει την πρώτη μάχη, ενώ αντιθέτως υπαναχώρησε και στη δεύτερη, όπου τα προσόντα της είναι εγνωσμένως παραπάνω κι από σημαντικά.

Η παράσταση κινήθηκε σε δύσβατες περιοχές, όπου σε αρκετές περιπτώσεις δεν φάνηκε να εξυπηρετεί ούτε βασικές θεατρικές απαιτήσεις, όπως την ανάγκη για ένα λόγο ακουστό.

Σε αυτό το πλαίσιο την κατάσταση δεν μπορούσε βεβαίως να διασώσει η απειρία προσοντούχων, αλλά πολύ νέων παιδιών, που έπρεπε, εκτός των άλλων να κινηθούν στο πεδίο μιας προβληματικής σε ορισμένες περιπτώσεις διανομής. Έτσι, το πράγμα έμεινε υποκριτικά ουκ ολίγες φορές σε σχήματα - περισσότερο ή λιγότερο επιτυχημένα, αλλά πάντως σχήματα.

Θα πρέπει παντως να επισημανθεί το αδρό, ασφαλές σκισάρισμα του έμπειρου Τάκη Βαμβακίδη, η λεπτομερέστατη δουλειά και η εσωτερική τεχνική που φάνηκε να επιστρατεύει η Ειρήνη Τζανετουλάκου και να καταγραφούν τα πολλά προσόντα του Μιλτιάδη Νίκα, τα οποία όμως ο ίδιος υπονόμωσε επιτρέποντας να αναδυθεί ένας - απαράδεκτος για τόσο νέο ηθοποιό - σκηνικός ναρκισσισμός.

Η στήλη έχει στο παρελθόν υποκλιθεί στο τάλαντο της Ελένης Μανωλοπούλου. Εδώ η σκηνογράφος υποστήριξε ενδυματολογικώς ό,τι της ζητήθηκε, μόνο που το αποτέλεσμα ακυρώθηκε, καθώς το ζητούμενο δεν έπειθε ως οργανική αναγκαιότητα ενός έτσι κι αλλιώς αμήχανου συνόλου.

